

Integriteitstoezicht in Beeld 2026

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

Inhoudsopgave

Inleiding	Cross-sectoraal	Vooruitblik 2026	Banken
Trustkantoren	Betaalinstellingen, elektronischgeld- instellingen	Pensioenfondsen	Verzekeraars
BES	Overige Financiële Instellingen	Handhaving illegaliteit	Bijlage
Afkortingenlijst			

Inleiding

Voor u ligt de publicatie *Integriteitstoezicht in Beeld 2026 (IiB)*. In deze uitgave delen wij de inzichten die zijn opgedaan vanuit ons integriteitstoezicht. DNB houdt integriteitstoezicht op diverse financiële instellingen, waaronder banken, betaalinstanties, verzekeraars, pensioenfondsen en trustkantoren. Dit toezicht strekt zich uit over zowel Nederland als de BES-eilanden.

De IiB introduceert geen nieuw beleid, maar borduurt voort op eerdere publicaties.¹ Waar de publicatie *Toezicht in Beeld 2025-2026 (TiB)* een overzicht biedt van zowel prudentieel als integriteitstoezicht, heeft de IiB als doel u te informeren over (opkomende) integriteitsrisico's. Daarnaast geeft deze publicatie een terugkoppeling van het integriteitstoezicht van het afgelopen jaar en een vooruitblik op de relevante ontwikkelingen voor 2026. De themaonderzoeken in deze publicatie zijn gebaseerd op de sectorcijfers van 2024, die middels de IRAP-uitvraag in 2025 door de sector zijn aangeleverd. De sectorcijfers over 2025 worden in het tweede kwartaal van 2026 verwacht.

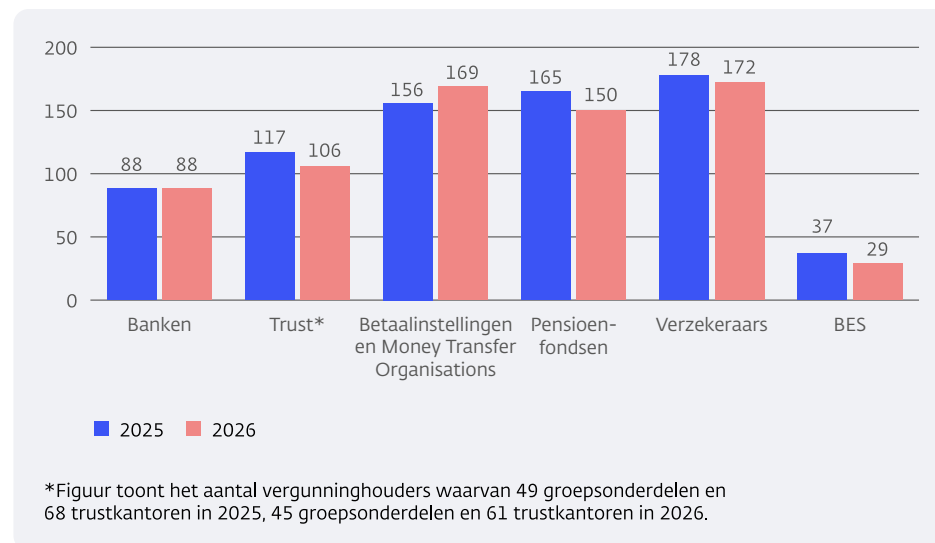
In het eerste onderdeel 'cross sectoraal' gaan we in op de verschillende onderzoeken die breder over de financiële sector zijn uitgevoerd, namelijk: het onderzoek sanctiescreening, het vervolgonderzoek aanpak discriminatie en het onderzoek naar de proportionele toepassing van de Wwft. Vervolgens geven we een sectorbrede vooruitblik op 2026. Daarnaast gaan we in op ontwikkelingen binnen het toezicht, zoals de nieuwe Europese witwas-autoriteit (AMLA) en het gebruik van AI in de financiële sector. Daarna zoomen we dieper in op de belangrijkste bevindingen per sector, waarbij specifieke aandacht wordt besteed aan de risico's en uitdagingen binnen iedere sector.

¹ *Integriteitstoezicht in Beeld 2024-2025* en *Integriteitstoezicht in Beeld 2025*.

De projecten in FEC (Financieel Expertise Centrum)-verband, waar we samenwerken met andere ketenpartners, komen eveneens aan bod.

Tot slot vindt u in de bijlage een overzicht van de maatregelen die in 2025 zijn opgelegd aan onder toezicht staande en niet onder toezicht staande instellingen (OTSI's). Deze maatregelen zijn genomen vanwege schendingen van de geldende integriteitswet- en regelgeving of aan partijen die zonder de vereiste DNB-vergunning opereren.

Figuur 1 Aantal onder toezicht staande instellingen per sector januari 2026 ten opzichte van januari 2025

Cross-sectoraal

In dit hoofdstuk geven wij een terugkoppeling van de cross-sectorale onderzoeken en delen we informatie die relevant is voor meerdere sectoren. Bovendien schenken we aandacht aan essentiële thema's, waaronder het tegengaan van discriminatie en de proportionele toepassing van de Wwft.

De betaalketen wordt steeds complexer en minder transparant, waardoor het lastig is om transactiestromen te overzien. Grensoverschrijdende betalingen en uiteenlopende betaalmethoden vergroten de complexiteit van geldstromen. Criminelen maken hier misbruik van. Hierbij maken ze ook gebruik van tussenpersonen en cryptovaluta om criminele stromen te verhullen. Daarom is voortdurende waakzaamheid van alle betrokken partijen nodig en worden er meer sectoroverstijgende onderzoeken gedaan om verdachte geldstromen beter te herkennen en aan te pakken.

Sinds de Russische inval in Oekraïne is het aantal inkomende transacties vanuit landen met een verhoogd risico op sanctieomzeiling aanzienlijk gestegen. Hoewel we niet direct sanctieomzeiling hebben vastgesteld, zijn er opvallende verschuivingen in transacties bij Nederlandse financiële instellingen, wat kan duiden op betrokkenheid bij sanctieomzeiling. Zeker gelet op het huidige geopolitieke klimaat vraagt dit alertheid van financiële instellingen op zowel directe als indirecte sanctierisico's en veranderende transactiepatronen. Een volwassen sanctiebeleid vraagt om scherpe risicobeoordeling en inzicht in kwetsbaarheden, waarbij het begrijpen van de achterliggende motieven en structuren achter transacties essentieel is voor effectieve risicobeheersing.

Onderzoek sanctiescreening

Met themaonderzoeken hebben we op basis van testdata beoordeeld hoe effectief en efficiënt de sanctiescreeningsystemen van de onderzochte instellingen zijn. Bij een aantal banken en betaalinstellingen constateerden we in 2022 dat de systemen niet voldoende functioneerden, waardoor zij herstelmaatregelen moesten nemen. In 2025 is een omvangrijker onderzoek gedaan naar de sanctiescreeningsystemen van 59 financiële instellingen. Hiertoe zijn 21 banken, 10 verzekeraars, 20 trustkantoren en 8 betaalinstellingen onderzocht, waarbij iedere instelling individuele terugkoppeling heeft ontvangen met aanbevelingen. In totaal zijn er 15 instellingen die naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek herstelmaatregelen treffen. De resultaten laten verder zien dat de effectiviteit van de systemen bij banken en betaalinstellingen sinds het vorige onderzoek duidelijk verbeterd is. Daarnaast zien we dat de bewustwording ten aanzien van sanctiescreening bij instellingen de afgelopen jaren is verbeterd. Er wordt bijvoorbeeld vaker met leveranciers van sanctiescreeningsystemen gesproken om de configuraties en instellingen van systemen beter passend te maken voor de bedrijfsvoering. Ook worden systemen vaker getest. Dit zijn positieve ontwikkelingen.

Vervolgonderzoek aanpak discriminatie

In september publiceerden we het rapport Discriminatie Bewust Tegengaan over maatregelen van banken en betaaldienstverleners tegen discriminatie bij naleving van de Wwft en Sanctiewet (Sw). Ons onderzoek richtte zich op 26 banken en 13 betaaldienstverleners; zij kregen individuele feedback. In eerder onderzoek constateerden we nog dat de meeste banken een te beperkte definitie van discriminatie hanteerden. Dit is duidelijk verbeterd. Ook hebben de onderzochte banken concrete stappen gezet, op gebied van opleidingen en betere communicatie.

Hoewel grootbanken de meeste vooruitgang boekten, wat gezien hun grote marktaandeel een positief en hoopgevend signaal is, laten ook kleinere banken verbeteringen zien. Voor het eerst werden betaaldienstverleners betrokken. Zij staan inmiddels op een vergelijkbaar punt als waar banken een jaar geleden stonden. Op deze manier tonen ze aan dat ze een vergelijkbare ontwikkeling kunnen realiseren en hun werkwijze verder kunnen verbeteren. Het identificeren en bestrijden van indirecte discriminatie vereist voortdurende aandacht, inzet en deskundigheid. Indirecte discriminatie is vaak minder zichtbaar en kan ontstaan door ogenschijnlijk neutraal beleid.

Proportionele toepassing van de Wwft

Bij een aantal banken is een verkenning uitgevoerd naar de proportionele toepassing van de Wwft. De aandacht ging hierbij uit naar cliënten met een laag risico waar een minder intensieve controle kan volstaan. De resultaten van het onderzoek wijzen erop dat banken het belang van een proportionele toepassing van de Wwft zien, maar ook nog belemmeringen ervaren om dit in de praktijk vorm te geven. In september zijn de resultaten met de banken besproken. Op 17 december publiceerden we een [nieuwsbericht](#), waarin de bevindingen nader zijn toegelicht. We zien in het algemeen kansen voor een meer proportionele toepassing van de Wwft door kennisontwikkeling en het versterken van het professioneel oordeel, zodat maatregelen beter in verhouding staan tot het werkelijke risico. Onder toezicht staande instellingen worden aangemoedigd om bij het gebruik van standaarden en risico-indicatoren de ruimte voor risicogerichte oordeelsvorming te benutten en restrisico's verantwoord te accepteren. Hiermee worden klantbelasting en inefficiëntie beperkt en kunnen hoge risico's gerichter worden beheerst.

Naar aanleiding hiervan, en in overleg met het Ministerie van Financiën en de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), wordt gekeken naar mogelijke vervolgacties.

Good Practices SIRA

In juli 2025 heeft DNB een nieuwe [Good Practices SIRA](#) gepubliceerd. Met de Good Practices SIRA wil DNB onder toezicht staande instellingen handvatten bieden voor het opstellen en het gebruik van een SIRA. Hoewel veel instellingen inmiddels beschikken over een SIRA, ziet DNB dat de SIRA vaak niet of onvoldoende wordt gebruikt als een (dynamisch) sturingsinstrument voor het identificeren, analyseren en mitigeren van integriteitsrisico's. Om deze reden heeft DNB de SIRA Good Practices opnieuw beoordeeld en aangepast.

Vooruitblik 2026

AMLA

Vanaf 1 juli 2027 treden de AMLR en AMLD6 in werking. Deze Europese anti-witwasverordening is rechtstreeks van toepassing en voor de Nederlandse implementatie van de anti-witwasrichtlijn is de Implementatiewet ter voorkoming van witwassen en terrorisme-financiering (Iwt) opgesteld, waarop in 2025 een uitvoeringstoets heeft plaatsgevonden. De AMLR vervangt samen met de Iwt de Wwft. Daarnaast bereiden we ons voor op de komst van de nieuwe Europese toezichthouder AMLA. Met de komst van de AMLA verandert het toezichtlandschap de komende jaren ingrijpend. We bereiden ons hier breed op voor, zodat we onze rol binnen het nieuwe Europese stelsel effectief kunnen vervullen.

Zo leveren we een actieve bijdrage aan de uitwerking van het nieuwe toezichtkader met inzet op risicogebaseerd en proportioneel toezicht. Daarnaast brengen we expertise in bij de totstandkoming van technische standaarden en richtsnoeren. Deze werkzaamheden raken onder meer aan de AMLA-toezichtmethodologie, samenwerking tussen toezichthouders en de verplichtingen voor instellingen op het gebied van CDD en transactie-monitoring. AMLA zal in 2026 verschillende RTS'en en richtsnoeren opleveren waarmee verdere invulling wordt gegeven aan de nieuwe Europese anti-witwasregels.²

De AMLA-methodologie zal worden gebruikt bij de berekening van de risicoscores van OTSI's en ons doel is dat deze op termijn de bestaande methodologie, inclusief de bestaande IRAP-vragen, gaat vervangen. Over enkele praktische gevolgen voor de OTSI's en de IRAP in 2026 en 2027 is in december een nieuwsbericht gepubliceerd.

In 2026 is het zaak dat financiële instellingen, waaronder banken, verzekeraars en betaalinstanties, zich voorbereiden op strengere eisen rond klantonderzoek, UBO/PEP-beoordeling, sanctiescreening en rapportage van verdachte transacties. De RTS'en en richtsnoeren zullen een nadere invulling geven aan deze onderwerpen en zijn bindend voor de hele sector. Het nieuwe kader treedt grotendeels medio 2027 in werking. In aanloop naar het nieuwe raamwerk en het AMLA-toezicht zullen processen en structuren binnen DNB worden aangepast, waaronder de voorbereiding op deelname aan gezamenlijke toezichtteams. Daarnaast investeren we gericht in samenwerking en kennisdeling met andere nationale toezichthouders. Door deel te nemen aan Europese bijeenkomsten versterken we de onderlinge verbinding en bouwen we gezamenlijk aan een meer geharmoniseerde en risicogebaseerde AML-toezichtpraktijk.

Met deze voorbereidingen dragen we bij aan een ordelijke en effectieve overgang naar het nieuwe Europese toezichtstelsel, met als doel het financiële stelsel weerbaarder te maken tegen financieel-economische criminaliteit.

Gebruik van AI in de financiële sector

AI verandert de manier waarop witwasrisico's kunnen worden opgespoord. Binnen de Wwft en de nieuwe AMLR biedt AI kansen om verdachte patronen sneller en nauwkeuriger te herkennen. Dit helpt instellingen om meldingen beter te onderbouwen en meer risicogebaseerd te werk te gaan, waarbij "meer waar nodig, minder waar het kan" het uitgangspunt is. Tegelijkertijd brengt AI uitdagingen met zich mee: hoe worden transparantie, uitlegbaarheid en privacy geborgd? En hoe kan (indirecte) discriminatie worden voorkomen? Europese regels, zoals de GDPR, AI Act en AMLR, stellen strenge eisen aan verantwoord gebruik. De verwachting is dat de AI Act

² [Single Programming Document van AMLA 2026-2028](#), annex XI bevat de tijdlijnen van de verschillende mandaten.

vanaf augustus 2026 van kracht zal zijn. We zien dat alle onder ons toezicht staande sectoren actief experimenteren met AI. Waar banken vorig jaar nog in de pilotfase zaten, zijn met name de grootbanken inmiddels verder gevorderd. Inzet van AI vraagt niet alleen om aandacht voor de technologische mogelijkheden, maar ook voor adequaat risicomanagement, passende governance, uitlegbaarheid van modellen en het inrichten van proportionele vormen van menselijke controle. Hoe instellingen deze elementen vormgeven, hangt af van de impact en risico's van de specifieke AI-toepassing. DNB blijft in dialoog met de sector over het verantwoord gebruik van AI.

RegTech

RegTech omvat digitale processen, tools en systemen die financiële instellingen helpen bij compliance en rapportage. Het gebruik van RegTech biedt kansen, zoals snellere processen, betere datakwaliteit en verfijnde risicobeoordelingen, vooral bij klantacceptatie, transactiemonitoring en rapportage. Tegelijkertijd ontstaan er operationele risico's, zoals uitbesteding zonder voldoende grip en automatisering zonder effectieve monitoring. We zien een toename van uitbesteding³ bij onboarding, wat extra risico's meebrengt voor de poortwachtersfunctie, bijvoorbeeld in de vorm van identiteitsfraude en het gebruik van stromannen. Ook als instellingen AI en technologische oplossingen inzetten, blijven zij zelf verantwoordelijk.

Terrorismefinanciering

Het huidige geopolitieke klimaat draagt aanzienlijk bij aan de verhoogde dreiging op terrorisme. De NCTV handhaafde eind 2025 dreigingsniveau vier, omdat de terroristische dreiging substantieel blijft en er een reële kans

op een aanslag aanwezig wordt geacht. Europol publiceerde in 2024 het Terrorism Situation and Trend report. Hieruit bleek dat de aanval van 7 oktober 2023 en de daaropvolgende ontwikkelingen in het Midden-Oosten merkbare effecten hebben gehad op extremistische en terroristische stromingen in Europa, waarbij de spanningen de mobilisatie en activiteiten van deze netwerken hebben versterkt.⁴

In 2026 is terrorismefinanciering dan ook een belangrijk aandachtspunt. Uit de NRA Terrorismefinanciering 2023 (NRA) blijkt dat kwetsbaarheden zich vooral voordoen bij girale en contante transacties via vergunde banken en geldtransactiekantoren, bij internetbetaaldiensten (PSP's), aanbieders van cryptodiensten en bij onvergunde betaaldienstverleners en hawala-netwerken. Verhoogde risico's kunnen zich voordoen bij gelden die gecollecteerd worden via social media platforms of organisaties en stichtingen met een niet-transparante structuur. Aandacht is onder meer vereist bij recent opgerichte organisaties of social media platforms, de bestemming van de gelden en/of de betrokkenheid van hoogrisicolanden. Daarbij is het wel van belang de context in de beoordeling mee te nemen en uitsluiting of discriminatie te voorkomen.

In de praktijk blijkt bij terrorismefinanciering bovendien dat geldstromen vaak gemengd zijn: legaal (zoals leningen en uitkeringen) én illegaal, waarbij fraude een belangrijk verdienmodel vormt. Deze vermenging bemoeilijkt de detectie door instellingen.

In de NRA wordt benadrukt dat financiering met middelen afkomstig uit fraude en andere vormen van criminaliteit een aanzienlijke dreiging vormt. Binnen de Nederlandse context wordt zorgfraude regelmatig genoemd in FIU-analyses en casuïstiek als een geldstroom die – al dan niet via vermenging – bijdraagt aan de financiering van terrorisme.⁵

³ Voor instellingen die onder de Wft vallen en waarbij de uitvoerende partij behoort tot dezelfde groep, zet DNB haar beleid voort dat deze voortdurende controle door deze partij binnen de groep mag worden uitgevoerd. DNB houdt hierbij rekening met de huidige en verwachte Europese wet- en regelgeving en de waarborgen die voor uitbesteding gelden onder de Wft. Zie Q&A/GP Wwft p. 44.

⁴ Europol, EU Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2024.

⁵ Zie Kamerstuk 28 828, nr. 124, beschikbaar via: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-28828-124.pdf>.

Banken

Het afgelopen jaar heeft de bancaire sector verdere vooruitgang geboekt in de toepassing van de risicogebaseerde aanpak. Banken maken steeds meer de beweging naar het proportioneel mitigeren van risico's. Dit betekent dat banken in toenemende mate differentiëren in hun inzet: minder zware en minder belastende controles bij lage risico's, en juist meer capaciteit, expertise en middelen daar waar de risico's op witwassen of terrorismefinanciering hoger zijn.

Effectieve uitvoering vraagt blijvende investering in expertise, scherpe risicobeoordeling en goede kennis van de klanten. Tegelijkertijd vergt het tijd om risicogebaseerd denken volledig in de bedrijfsvoering te verankeren. Banken werken vaker met typologieën en fenomenen om risico's scherper te identificeren, maar in de uitvoering is de diepgang van het klantonderzoek nog niet altijd voldoende. Dit geldt met name in complexere situaties, waarin het bepalen van de relevante integriteitsrisico's en het vaststellen van passende beheersmaatregelen vraagt om specialistische oordeelsvorming door medewerkers met de juiste expertise en ervaring. Het effectief toepassen van een risicogebaseerde aanpak vraagt om vakmanschap, scherpe risicobeoordelingen en een duidelijke koppeling tussen geïdentificeerde (top)risico's en de uitvoering van klantonderzoek en monitoring.

Bevindingen uit ons toezicht

Om de naleving van de Wwft en de Sw vast te stellen hebben we in 2025 bij 9 banken een onderzoek (ter plaatse) uitgevoerd, is bij 41 banken een thematisch onderzoek uitgevoerd en zijn met 14 banken risico-identificerende gesprekken gevoerd. Meerdere banken voeren nog hersteltrajecten uit en wij beoordelen hun voortgang. Het afgelopen jaar besteedden we daarbij extra aandacht aan de effectiviteit van het transactiemonitoringsysteem en de kwaliteit van het EDR-proces.

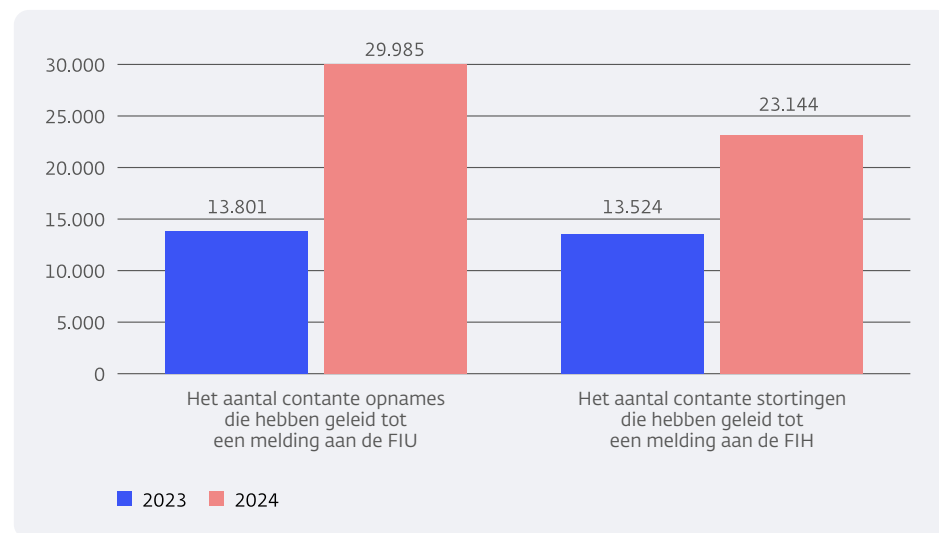
Sectorale integriteitsrisico's

In dit hoofdstuk bespreken we de belangrijkste trends en sectorale integriteitsrisico's die relevant zijn voor de bancaire sector, zoals geïdentificeerd in de jaarlijkse IRAP. In aanvulling op de risico's zoals opgenomen in dit document verwijzen we naar de Financial Crime Threat Assessment van de NVB in samenwerking met de politie, FIOD en FIU.

Contant geld

Contant geld is een wettig en belangrijk betaalmiddel, waartoe iedereen zonder drempels toegang moet hebben. Tegelijkertijd vraagt het gebruik van contant geld om waakzaamheid zodat misbruik voorkomen wordt, zoals witwassen en andere illegale activiteiten. Nederlandse banken signaleren dit ook in de praktijk. We zien de afgelopen jaren een stijgende trend in het aantal FIU-meldingen van zowel contante opnames als stortingen. Ook de inflatie zorgt dat steeds meer bedragen boven de rapportagegrens komen. Het is raadzaam dat banken hier rekening mee houden. Deze ontwikkeling hangt nog steeds samen met de hersteltrajecten die banken in het kader van de Wwft hebben doorlopen en betreffen ook transacties uit voorgaande jaren die ten onrechte niet waren gemeld. De portfolio-analyses worden steeds verfijnder evenals de transactiemonitoringsystemen, die risicovol contant geldgebruik beter zichtbaar maken. Daarnaast blijven cash transacties voor veel banken, zoals blijkt uit de SIRA, een structureel top risico. Met de invoering van een verbod op contante betalingen boven de €3.000 vanaf 2026 verandert het landschap voor zowel consumenten als banken. Het betaalgedrag van klanten zal hierdoor naar verwachting veranderen, hoewel nog niet precies is te overzien hoe deze maatregel in de praktijk zal uitwerken.

Figuur 2 Totaal aantal contante opnames en stortingen die hebben geleid tot een melding aan de FIU

Daarnaast wordt op termijn een acceptatieplicht ingevoerd, waardoor bepaalde partijen verplicht worden contante betalingen tot het toegestane maximum te accepteren. De invoering nationaal is on hold gezet in afwachting van de aanstaande EU legal tender cash regulation. Deze verplichting geldt niet voor alle sectoren; zo zijn verhuurders uitgezonderd, wat inhoudt dat het van belang is alert te zijn op veranderingen in het contant geldgebruik van klanten. Deze ontwikkelingen samen geven banken aanleiding om hun beleid rondom contante transacties onder de loep te nemen en de mogelijke impact daarvan tijdig te beoordelen. Om de veiligheid, transparantie en integriteit van contant-geldprocessen in deze veranderende context te waarborgen, heeft de NVB de Risicogebaseerde Standaard Cash opgesteld. Dit vormt een kader waarmee banken risico's rondom het verwerken, distribueren en bewaren van contant geld kunnen identificeren en beheersen.

Sanctieomzeiling

Sinds de Russische inval in Oekraïne in 2022 is een opvallende toename zichtbaar in het volume aan inkomende transacties vanuit landen met verhoogd risico op sanctieomzeiling. De transacties verlopen via een breed scala aan instellingen, waaronder grootbanken, buitenlandse bijkantoren en enkele kleinere banken. Hoewel op basis van onze data over cross-border betalingstransacties geen sanctieomzeiling vastgesteld kan worden, zijn er opvallende ontwikkelingen in inkomende transacties bij Nederlandse instellingen. Dat doet vermoeden dat de bij sanctieomzeiling behorende geldstromen deels via Nederlandse financiële instellingen lopen. Voor instellingen betekent dit dat sanctierisico's niet alleen liggen in directe relaties met gesanctioneerde partijen, maar ook in indirecte geldstromen en veranderende transactiepatronen. Een volwassen sanctiebeleid vraagt om inzicht in waar de organisatie kwetsbaar is voor omzeiling, met name door grote actoren zoals Rusland. Screening blijft belangrijk, maar is niet toereikend: het begrijpen van de achterliggende motieven en structuren achter transacties is essentieel om risico's effectief te kunnen mitigeren.

Discriminatie

Het voorkomen van discriminatie bij de naleving van de Wwft en de Sw is een maatschappelijk relevant thema dat direct raakt aan het vertrouwen in banken. Discriminatie⁶ schaadt het vertrouwen van burgers en is bovendien bij wet verboden. Hoewel banken inmiddels stappen hebben gezet om discriminatie tegen te gaan, blijkt uit onderzoeksresultaten dat verdere ontwikkeling noodzakelijk is. Met name het risico op indirecte discriminatie wordt nog onvoldoende onderkend. In onze reguliere toezichtpraktijk blijven we de dialoog opzoeken met banken over de ongewenste neveneffecten van de uitvoering van de Wwft en de Sw.

⁶ DNB hanteert de begrippen directe- en indirecte discriminatie evenals ervaren discriminatie. Voor de begrippen directe- en indirecte discriminatie wordt aangesloten bij de definitie zoals gehanteerd door het College voor de Rechten van de Mens. Voor het begrip ervaren discriminatie wordt aangesloten bij de definitie zoals gehanteerd door het Sociaal en Cultureel Planbureau (Ervaren discriminatie in Nederland II, 2020)

Internationale betaalstromen

Correspondent banking is belangrijk voor het internationale financiële verkeer, maar de beheersing van witwasrisico's is complex. In de IIB 2025 signaleerden we een daling van het volume van correspondent banking transacties die leek te duiden op de-risking. Recentere cijfers laten zien dat deze daling zich niet verder heeft voortgezet. DNB zal middels de IRAP de ontwikkelingen op dit gebied blijven monitoren. Daarnaast zal DNB ook in 2026 aandacht blijven vragen voor adequate risicobeheersing in correspondentbankrelaties.

Externe betaalfraude

Fraude in het betalingsverkeer – zoals phishing, bankhelpdesk-, dating- of beleggingsfraude – vormt een groeiend maatschappelijk probleem.

Jaarlijks wordt naar schatting 1% van de Nederlandse bevolking slachtoffer, met een totale schade van circa 375 miljoen euro. Daarnaast is de emotionele schade groot. Naast de financiële en emotionele schade heeft fraude bredere implicaties, zoals witwasrisico's en aantasting van het vertrouwen in het betalingsverkeer. Fraude kwalificeert namelijk als misdrijf dat illegaal verkregen geld genereert en kan zodoende een gronddelict vormen voor witwassen. Transacties die verband houden met dit misdrijf moeten dus als ongebruikelijk worden beschouwd in het licht van de Wwft en gemeld worden bij de FIU-Nederland. Volgens de FATF en de recente NRA vormen verdiensten uit frauduleuze activiteiten een substantieel onderdeel van het totaal aan witgewassen geld. Fraude is een van de integriteitsrisico's waarmee banken op grond van de Wft en het Bpr rekening dienen te houden.

De PSD3 en PSR zullen meer verplichtingen voorschrijven die zien op fraudebestrijding. In 2026 zullen we een thematisch onderzoek doen naar (de beheersing van) frauderisico.

Belastingontduiking en -ontwijking

Banken spelen als poortwachter van het financiële systeem een belangrijke rol bij het tegengaan van belastingontduiking en -ontwijking. Op dit moment neemt het overgrote deel van de banken fiscale motieven in zijn algemeenheid mee in het integriteitsrisicoprofiel. We zien dat de geavanceerdere banken ook meer specifieke risicovormen meenemen, zoals Dividend Arbitrage, Transfer Pricing Manipulation, Base Erosion and Profit Shifting, het misbruik van de Participation Exemption, en Circular Lending. We zien nog ruimte om de fiscale integriteitsrisico's van de klantportefeuille nader uit te werken in de SIRA en daarnaast is een aandachtspunt het structureel invulling geven aan toereikende opleidingen en trainingen zodat alle medewerkers hun kennis op het gebied van de beheersing van fiscale risico's blijvend kunnen vergroten.

Transactiemonitoring bij banken

In het kader van het monitoren van de hersteltrajecten, hebben we bij een aantal banken onderzoek gedaan naar de werking en effectiviteit van transactiemonitoringsystemen (TM-systemen). Uit deze onderzoeken komt naar voren dat er in het kader van de verschillende hersteltrajecten stappen zijn gezet in het verbeteren en aanscherpen van de inrichting van deze TM-systemen alsook de inbedding hiervan in de organisatie. Verdere verbetering door de banken blijft echter noodzakelijk om de effectiviteit van deze TM-systemen daadwerkelijk te toetsen, inzichtelijk te maken en waar nodig de noodzakelijke verbeteringen door te voeren. Tot slot merken we op dat banken inmiddels ook bezig zijn met verschillende vormen van AI-toepassing en modellen om systemen efficiënter te maken en analisten te ondersteunen bij onder meer alert handling. Verdere ontwikkeling van deze initiatieven kan het TM-proces efficiënter en effectiever maken. DNB blijft in gesprek met de sector over de werking en effectiviteit van transactiemonitoring.

AI in de bankensector

Banken zien AI in brede zin als een potentieel krachtige technologie die analyses sneller, consistent en beter reproduceerbaar kan maken. Tegelijkertijd leunen banken nog sterk op klassieke business rules. Wel groeit de ambitie om te innoveren. In de praktijk zien we dat de grootste meerwaarde op dit moment vooral ligt bij ondersteunende AI-toepassingen, zoals tools die analisten helpen om relevante documentatie sneller te vinden en beoordelen, of om bevindingen beter vast te leggen en te structureren. Deze toepassingen verhogen de efficiëntie en kwaliteit van het werk, zonder dat ze direct beslissingen nemen over klanten of transacties. Daarnaast verkent een beperkt aantal banken AI-modellen die inhoudelijk bijdragen aan risicodetectie, bijvoorbeeld binnen transactiemonitoring, klant-onderzoek of anomaliedetectie in datastromen.

Daarbij is het belangrijk dat banken alert blijven op de risico's van AI. Evenals bij niet-AI-systemen en bij mensen, bestaat bij AI het risico op bias. Bias kan ontstaan door onvolledige of niet-representatieve data, of doordat modellen onbedoeld correlaties gebruiken die als proxy kunnen optreden voor gevoelige persoonskenmerken. Transparantie, uitlegbaarheid en robuust modelbeheer blijven daarom cruciale voorwaarden voor verantwoord gebruik. We zien dat banken gebruik maken van de ervaringen met modellen uit andere domeinen, zoals kredietrisico, om deze nieuwe modellen goed in te bedden in de bestaande governance. DNB zal de dialoog met banken voortzetten over een verantwoorde en transparantie toepassing van AI bij CDD en transactiemonitoring.

Vooruitblik 2026

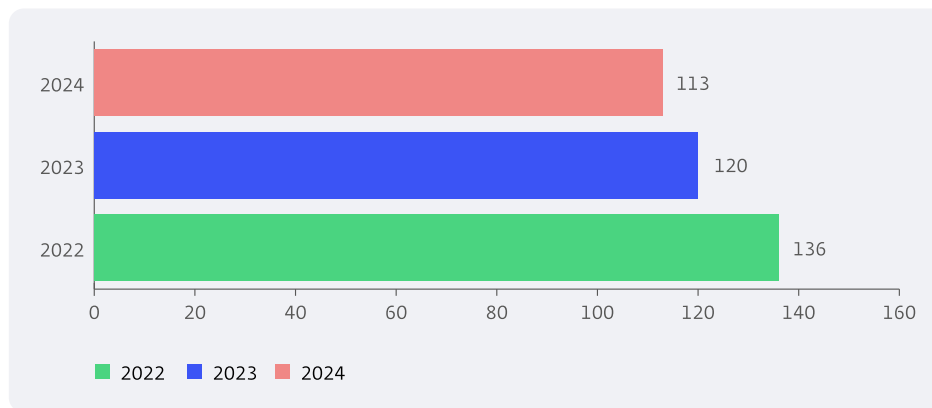
Komend jaar zullen we meerdere validatieonderzoeken uitvoeren, aangevuld met gerichte monitoring van lopende trajecten. Daarnaast starten we een cross-sectoraal onderzoek bij onder meer banken naar remote onboarding en fraude, waarmee we sectorbrede risico's scherper in beeld willen brengen. Ook bereiden we ons voor op de veranderingen die de komst van AMLA met zich mee zal brengen, zodat we tijdig kunnen inspelen op nieuwe toezichtverwachtingen en werkprocessen. Verder blijven we actief de dialoog met de sector opzoeken – zoals deze ook dit jaar is geïntensiveerd, onder meer via deelname aan de FCTA (Financial Crime Threat Assessment) van de NVB – en zetten we de gesprekken komend jaar structureel voort om ontwikkelingen vroegtijdig te signaleren en het toezicht verder te versterken.

Trustkantoren

De trustsector kent een structureel hoger inherent integriteitsrisico. Dit vraagt van trustkantoren een robuuste basis van beheersmaatregelen. We zien dat deze basis in de sector steeds vaker op orde is. In ons toezicht hechten we aan een open en inhoudelijke dialoog met de sector.

Toezichtbevindingen worden sinds 2024 eerst mondeling met trustkantoren besproken en nader toegelicht, voordat deze op schrift worden verstuurd. We hebben daarnaast nog intensiever contact met de betreffende kantoren voorafgaand en gedurende onderzoeken en hersteltrajecten. Door meer de dialoog aan te gaan willen we de naleving van de Wtt 2018 door trustkantoren versterken. Hierbij blijft de verantwoordelijkheid voor naleving en structurele verbetering onverminderd bij de trustkantoren zelf liggen.

Figuur 3 Aantal vergunninghoudende trustkantoren

Bevindingen uit ons toezicht

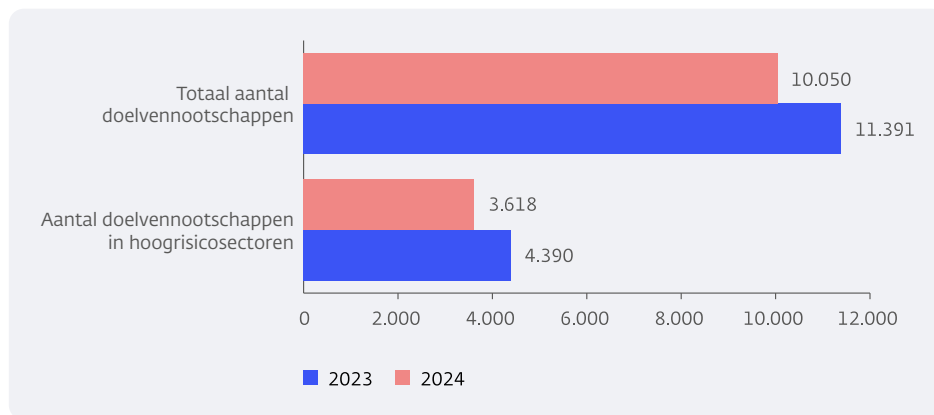
Het aantal vergunninghoudende trustkantoren en het aantal doelvennootschappen dat wordt bediend neemt af. Het percentage doelvennootschappen in hoogrisicosectoren laat een lichte daling zien. Hoewel bij een groeiend aantal trustkantoren de basis op orde is, zien we in onze onderzoeken nog steeds verschillen in de diepgang en kwaliteit van het cliëntenonderzoek en de vastlegging daarvan. Deze verschillen zien met name op de herleidbare onderbouwing van de herkomst van vermogen van de doelvennootschap en de UBO's, het zicht hebben op de relevante onderdelen van de structuur, alsmede op de identificatie en beheersing van integriteitsrisico's. Als gevolg hiervan kunnen risico's niet of onvoldoende effectief worden beheerst. Het aantal doelvennootschappen zonder inzage op de bankrekening daalde van 259 in 2022 naar 10 in 2024. Dit weerspiegelt een duidelijke verbetering in structurele toegang tot bankdata. Toch zien we dat de transactiemonitoring niet altijd effectief is. Onder meer door beperkte transactieprofielen en niet altijd actuele rekeninginformatie. Hierdoor bestaat het risico dat ongebruikelijke transacties niet tijdig worden onderkend en gemeld, hetgeen afbreuk doet aan een integere en beheerste bedrijfsvoering.

In 2025 heeft opnieuw een thematisch verdiepend onderzoek naar de compliance- en auditfunctie plaatsgevonden. Vergeleken met 2024 is deze vaker onafhankelijk en effectief ingericht, zoals op grond van de Wtt 2018 mag worden verwacht. Bij 9 onderzochte kantoren bleek de invulling van de compliance- en/of auditfunctie nog steeds te beperkt, hier is herstel ingezet of gerealiseerd. In twee gevallen is de situatie beëindigd doordat we, op verzoek van de betreffende kantoren, de vergunning hebben ingetrokken.

Naar aanleiding van ontvangen signalen hebben we in 2025 ook een themaonderzoek gestart naar het opknippen van trustdienstverlening.

Hierbij zien we het risico dat vergunningplichtige activiteiten worden gesplitst of feitelijk buiten toezicht worden voortgezet, wat kan leiden tot verhoogde integriteits- en witwasrisico's. Dit onderzoek wordt naar verwachting in 2026 afgerond. Daarnaast hebben we bijgedragen aan een FEC-project om de kennis over het opknippen van trustdienstverlening te vergroten, zodat signalen in de praktijk beter kunnen worden herkend en opgevolgd.

Figuur 4 Totaal aantal doelvennootschappen waarvan actief in hoogrisicosectoren

Sectorale integriteitsrisico's

Buitenlandse bankrekeningen, buitenlandse (offshore) structuren en minder transparante Nederlandse rechtsvormen

De trustsector blijft het risico lopen te worden misbruikt voor witwassen, doordat zij vaak onderdeel is van internationale en complexe juridische en financiële structuren. Dit risico is met name aanwezig bij grensoverschrijdende geldstromen, buitenlandse bankrekeningen, offshore structuren en minder transparante rechtsvormen.

In deze context kan sprake zijn van beperkte transparantie over zeggenschap, herkomst van vermogen en transacties, waardoor het identificeren en beheersen van de integriteitsrisico's wordt bemoeilijkt.

Complexe structuren

De aanwezige complexe en meerlaagse structuren binnen de trustsector kunnen het risico vergroten dat witwasconstructies onvoldoende worden onderkend, met name wanneer niet duidelijk is wat de rationale is van de structuur en structurele toegang tot rekeninginformatie ontbreekt of transactiemonitoring onvoldoende effectief wordt uitgevoerd. Hoewel in 2024 positieve ontwikkelingen zichtbaar zijn, zoals een daling van risicovolle structuren, blijft het risico op witwassen bestaan.

Dit risico hangt samen met de internationale en vaak complexe aard van structuren binnen de trustsector. Daarbij geldt dat sommige relaties tussen doelvennootschappen minder zichtbaar zijn, maar wel degelijk aanwezig zijn, zoals structuren waar back-to-backleningen aanwezig zijn. Dit vraagt om blijvende aandacht voor het verkrijgen van inzicht in de specifieke witwasrisico's per doelvennootschap en voor de mate waarin het trustkantoor deze risico's beheerst.

Belastingontduiking en -ontwijking

Het risico op belastingontduiking en -ontwijking blijft relevant voor de trustsector. Hoewel er minder gebruik wordt gemaakt van trustdienstverlening voor belastingoptimalisatie, blijkt dat dit risico niet is verdwenen. In 2024 zijn meer FIU-meldingen gedaan op basis van de subjectieve indicator ontwijking of ontduiking van fiscale regelgeving. Tegelijkertijd zien we een afname van doelvennootschappen met structuren die traditioneel samenhangen met verhoogde fiscale risico's.

Bij doelvennootschappen met een verhoogd fiscaal risico is een onafhankelijke en objectieve onderbouwing van de zakelijke rationaliteit van de structuur en de (voorgenomen) transacties noodzakelijk, evenals een beoordeling of sprake is van belastingontduiking of -ontwijking. Ontbreekt deze onderbouwing, dan bestaat het risico dat fiscale risico's onvoldoende worden geïdentificeerd en beheerst.

Sanctiescreening bij trustkantoren

Het themaonderzoek sanctiescreening bij 20 trustkantoren (een derde van de sector) in 2025 laat zien dat de trustsector het screenen tegen de sanctielijsten over het algemeen voldoende beheerst. De onderzochte trustkantoren zijn, op enkele uitzonderingen na, effectief in het signaleren van gesanctioneerde entiteiten en transacties en presteren daarmee vergelijkbaar met andere financiële instellingen. De keerzijde is dat deze effectiviteit gepaard gaat met een relatief groot aantal false positives en meer handmatig werk, waardoor de sanctiescreening meer capaciteit kost.

Vooruitblik 2026

In 2026 voeren we meerdere validatieonderzoeken uit en monitoren we de lopende hersteltrajecten. Daarnaast doen we een thema-onderzoek naar transactiemonitoring.

AMLR

De inwerkingtreding van de AMLR heeft ook gevolgen voor de trustsector. Trustkantoren die voldoen aan de Wtt 2018 hoeven naar verwachting slechts beperkte aanpassingen te doen. De AMLR sluit in veel gevallen aan op bestaande vereisten en draagt bij aan verdere harmonisatie met andere financiële instellingen.

Geopolitieke ontwikkelingen

Vanwege het internationale karakter van de trustsector krijgt de sector relatief snel te maken met geopolitieke ontwikkelingen en de daarmee samenhangende integriteitrisico's. Trustkantoren kunnen hierdoor eerder worden geconfronteerd met incidenten die verband houden met het omzeiling van sancties of andere verboden. Van trustkantoren wordt verwacht dat zij deze risico's blijvend beheersen, vooral op het gebied van risicobeoordeling en transactiemonitoring. De focus van onze onderzoeken zal hierop liggen.

Good Practices Wtt 2018

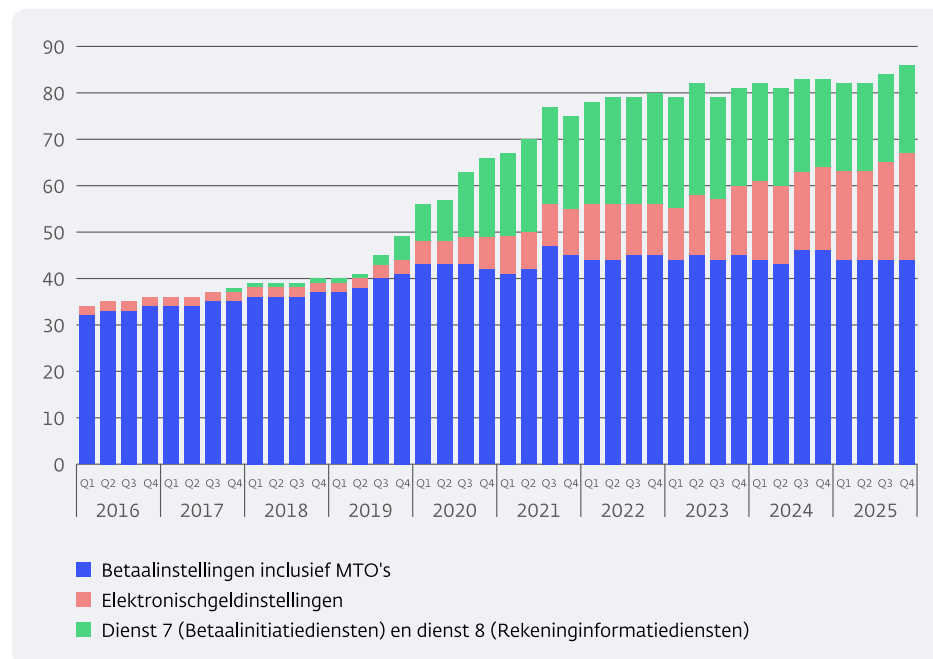
Om praktische handvatten te bieden voor de uitvoering van de Wtt 2018 hebben we in november 2025 de Good Practices Wtt 2018 gepubliceerd. Deze beleidsuiting bevat nieuwe handvatten en voegt daarnaast verschillende eerdere beleidsuitingen samen. Met het publiceren van deze good practices willen we enerzijds richting geven; anderzijds moet ruimte blijven bestaan voor een eigen invulling van open normen.

Betaal- en elektronischgeldinstellingen

De betaalsector is volop in beweging. Het afgelopen jaar zagen we een duidelijke groei in zowel de complexiteit als het volume van het betalingsverkeer. Nieuwe diensten en combinaties van dienstverlening deden hun intrede. Innovatie en digitalisering spelen daarbij een grote rol.

Zo valt op dat het gebruik van (virtual) IBAN's en white labelling sterk is toegenomen. Daarnaast worden verschillende RegTech-toepassingen steeds breder ingezet. Deze ontwikkelingen bieden kansen voor meer efficiëntie, maar vergroten tegelijkertijd de complexiteit en intransparantie van de markt.

Figuur 5 Het aantal instellingen is sinds 2016 fors gegroeid

Het stijgende aantal instellingen en de betrokkenheid van steeds meer instellingen bij transacties (zoals bij vIBAN en white labelling) brengen nieuwe aandachtspunten voor het toezicht met zich mee en vereisen een aangescherpte benadering van risicobeheersing. We gaan regelmatig de dialoog aan met de sector om uitleg te geven over wet- en regelgeving en aandacht te vragen voor opkomende kwetsbaarheden.

In november 2025 is een seminar georganiseerd voor de betaal- en elektronischgeldinstellingen, waar onder meer transactiemonitoring en het onderzoek naar het tegengaan van discriminatie bij de naleving van de Wwft en de Sw centraal stonden. Daarnaast voeren we periodiek gesprekken met de brancheorganisaties VBIN en NVGTK.

Bevindingen uit ons toezicht

De EBA signaleert in haar Report on ML/TF risks associated with EU Payment Institutions (16 juni 2023) dat de beheersing van integriteitsrisico's in de betaaldienstensector – bestaande uit betaal- en elektronischgeldinstellingen – achterblijft bij andere financiële sectoren. De EBA constateert onder meer dat instellingen in deze sectoren vaak onvoldoende AML/CFT-risico's identificeren en beheersen, dat interne controles regelmatig tekortschieten, en dat toezichthouders relatief vaak zwakke punten aantreffen. Hierdoor vertoont deze sector een hogere mate van kwetsbaarheid ten opzichte van andere sectoren. Wij zien hetzelfde beeld terug in ons toezicht. Bij een aanzienlijk aantal instellingen hebben wij tekortkomingen vastgesteld, met name op het gebied van transactiemonitoring en de onderliggende SIRA- en CDD-processen. De aard en omvang van deze tekortkomingen maken dat een groot deel van de sector boven de risicobereidheid van DNB scoort. Daar waar tekortkomingen bij individuele instellingen zijn geconstateerd zijn herstelmaatregelen opgelegd.

Naast instellingsspecifieke onderzoeken zijn er in 2025 ook diverse thema-onderzoeken uitgevoerd naar de naleving van de Wwft en de Sw bij de sector. Op grond van de inzichten die zijn verkregen stellen wij vast dat instellingen steeds beter zorgen voor de vastlegging en de traceerbaarheid van de uitkomsten van het cliëntenonderzoek. Toch is het voor veel instellingen noodzakelijk om verdere verbeteringen door te voeren om aan het gewenste niveau te voldoen. Hieronder volgt een toelichting op de uitgevoerde themaonderzoeken:

Transactiemonitoring bij betaal- en elektronischgeldinstellingen

In het themaonderzoek “Transactiemonitoring” is de afgelopen twee jaar vastgesteld dat bij veel betaalinstellingen de basisprocessen niet op orde zijn. Fundamentele beheersmaatregelen schieten tekort, waardoor aanzienlijke integriteitsrisico's kunnen blijven bestaan. Ondanks eerdere signalen en interventies blijft dit een terugkerend probleem in de sector. We hebben punitieve- en herstelmaatregelen opgelegd aan een aantal instellingen waar ons onderzoek liet zien dat onvoldoende voortgang wordt geboekt. Een tekortkoming die we meerdere malen tegenkomen is dat instellingen onvoldoende oog hebben voor het risico dat derden (zoals klanten van webshops) misbruik maken van de betaaldienstverlening.

Agentintegriteit bij money transfer organisaties

In 2025 is een risicoverdiepend thematisch onderzoek uitgevoerd naar “agentintegriteit” binnen de MTO-sector (ook wel geldtransactiekantoren genoemd). Hierbij is onderzocht of de sector voldoende rekening houdt met witwasrisico's die er zijn bij het gebruik van betaaldienstagenten (voornamelijk winkeliers die geldtransferdiensten als nevenactiviteit aanbieden).

Uit dit onderzoek blijkt dat MTO's over het algemeen voldoende aandacht hebben voor agentintegriteit. Zij hebben over het algemeen passende maatregelen ingericht, waaronder een risicogerichte SIRA, beleid en procedures gericht op agentintegriteit en periodieke toetsing en monitoring van het handelen van agenten.

Sectorale integriteitsrisico's

In dit hoofdstuk bespreken we de belangrijkste trends en sectorale integriteitsrisico's relevant voor betaalinstellingen (inclusief MTO's), EGI's en wisselinstellingen. Zowel in de liB-publicatie van 2025 als van 2024-2025 is gewezen op de toenemende intransparantie van de betaalketen. Deze trend was ook het afgelopen jaar zichtbaar.

Virtual IBANs

Een vIBAN is een identificatiecode waardoor betalingen worden doorgeleid naar een betaalrekening (de masteraccount) die door een ander IBAN-nummer wordt gekenmerkt dan die identificatiecode. Voor derden en betalers is een vIBAN niet te onderscheiden van een reguliere IBAN; het werkt als een soort postadres: het lijkt een zelfstandig rekeningnummer, maar de gelden worden feitelijk op een andere rekening aangehouden. Er is in 2025 een FEC-project gestart, gecoördineerd door DNB, om het fenomeen vIBAN en relevante risico's in kaart te brengen. Als onderdeel van dit project wordt gesproken met vIBAN-dienstverleners en instellingen die masteraccounts ter beschikking stellen. Doel is om in 2026 te rapporteren over onder meer bruikbare indicatoren voor misbruik van vIBANs voor de sector en opsporing.

White labelling

Vergunninghoudende instellingen die hun platform beschikbaar stellen aan andere financiële dienstverleners (zoals voor het verstrekken van IBAN's aan non-residents of houders van crypto-wallets), lopen het risico dat zij onvoldoende zicht hebben op de uiteindelijke klanten en eindgebruikers. Dit risico neemt toe wanneer samenwerkingspartners zelfstandig, zonder tussenkomst van de instelling, de klantacceptatie en het klantbeheer uitvoeren. In de meeste gevallen dat geval zijn deze eindgebruikers formeel ook klanten van de vergunninghoudende instelling. De instelling blijft in dat geval – ondanks dat deze haar platform ter beschikking stelt aan andere financiële partijen – verantwoordelijk voor alle (eind)beslissingen over klantacceptatie, risicoprofielen en het eventueel beëindigen van klantrelaties.

De instelling is dan bovendien verplicht om zelfstandig cliëntreviews op deze klanten uit te voeren. In voorkomende gevallen zijn op verzoek van DNB hersteltrajecten gestart.

Witwassen via vergunde geldtransactiekantoren

Het merendeel van geldtransfers wordt contant uitgevoerd en verloopt via gevolmachtigde agenten, waardoor het voor MTO-aanbieders belangrijk is om extra alert te zijn op agenten waar ongebruikelijke transacties plaatsvinden, agenten die veel transacties uitvoeren naar landen met een hoog risico of agenten die gebruik maken van meerdere MTO-aanbieders. In dit laatste geval worden grotere transacties opgeknipt om onder de meldgrens te blijven waardoor instellingen moeite hebben dit vast te stellen (smurfen).

Vooruitblik 2026

Komend jaar zullen we meerdere validatieonderzoeken uitvoeren, aangevuld met gerichte monitoring van lopende trajecten. Verder zetten we het FEC-project vIBAN's voort en zullen er naast risico-identificerende onderzoeken drie thematische onderzoeken plaatsvinden naar white labelling, remote onboarding en fraude. De komende jaren zullen onder meer PSR, PSD3, AMLR, AMLD6 en gewijzigde sanctieregels het toezicht op betaal- en elektronischgeldinstellingen wezenlijk veranderen.

DNB is nauw betrokken bij de Europese en nationale voorbereidingen en anticipeert op de implementatie van deze hervormingen.

Hiermee waarborgen wij dat ons toezicht tijdig, proportioneel en toekomstbestendig blijft. Verder blijven we actief de dialoog met de sector opzoeken over hoe in de praktijk hier toepassing aan te geven en op welke wijze wij hier toezicht op gaan houden.

Financieel Expertise Centrum

Het Financieel Expertise Centrum (FEC) is een samenwerkingsverband tussen autoriteiten met een toezicht-, controle-, vervolgings- of opsporingstaak in de financiële sector, en is opgericht om de integriteit van het financiële stelsel te versterken. DNB neemt als een van de ketenpartners actief deel. In het FEC is ook publiek-private samenwerking (PPS) met de NVB en de 4 grootbanken als vaste partners.

Pensioenfondsen

De integriteitsrisico's in de pensioensector blijven over het algemeen laag en goed beheersbaar. Om die reden houden wij op instellingen in de laagste impactklasse minder intensief toezicht: 137 pensioenfondsen ontvangen voortaan de IRAP eens per drie jaar in plaats van jaarlijks. Binnen de sector blijven sanctieomzeiling en belangenverstrengeling de belangrijkste integriteitsrisico's, waarbij recente toezichtonderzoeken laten zien dat met name de uitbesteding van sanctiescreening structurele kwetsbaarheden kent.

Bevindingen uit ons toezicht

We constateren tekortkomingen in de sanctiescreening binnen de pensioensector, met name wanneer pensioenfondsen deze werkzaamheden uitbesteden. Hoewel uitbesteding is toegestaan, blijven de fondsen zelf eindverantwoordelijk voor naleving van de Sw. Incidenten in 2019, 2023 en 2025 laten zien dat meerdere PUO's gedurende langere perioden niet hebben gescreend tegen volledige en actuele sanctielijsten, waardoor de sanctiescreening van veel pensioenfondsen niet goed is uitgevoerd. Daarnaast bleken fondsen vaak onvoldoende beheersmaatregelen te hebben om tekortkomingen tijdig te signaleren of te melden.

Uit een themaonderzoek in 2025 onder acht pensioenfondsen blijkt dat uitgangspunten voor sanctiescreening regelmatig ontbreken in het eigen beleid. Dit geldt ook voor dienstverleningsovereenkomsten met uitvoerders. Ook is het inzicht van fondsen in de gehanteerde matchingsparameters veelal beperkt en wordt in sterke mate vertrouwd op rapportages van dienstverleners. Doordat fondsen niet zelf verificaties uitvoeren en een onafhankelijke toetsing van de sanctiescreening ontbreekt, bijvoorbeeld door middel van audits of steekproeven, bestaat een verhoogd risico dat de

sanctiescreening onvoldoende effectief is en gesanctioneerde personen of entiteiten niet tijdig worden gesignaleerd.

Naar aanleiding van de geconstateerde incidenten en de uitkomsten van het themaonderzoek zijn fondsen gewezen op hun verantwoordelijkheid. Hierbij is het belang onderstreept dat pensioenfondsen, ook wanneer zij werkzaamheden uitbesteden, altijd verantwoordelijk blijven voor het naleven van de sanctieregelgeving. DNB vraagt fondsen om zelf voldoende inzicht, sturing en controle te organiseren. Het tijdig en zorgvuldig opvolgen van de geïdentificeerde aandachtspunten nemen we mee in het verdere, doorlopende toezicht. Indien nodig zullen we aanvullende toezichtmaatregelen inzetten bij soortgelijke overtredingen.

Ten opzichte van het voorgaande jaar zijn er tegelijkertijd verbeteringen zichtbaar in de wijze waarop pensioenfondsen invulling geven aan de beheersing van sanctierisico's. Zo beoordelen meer fondsen periodiek de risicoanalyses van hun uitbestedingspartners, worden incidenten vaker tijdig gemeld en ontvangt een deel van de fondsen ISAE 3402 Type II-verklaringen, die aanvullende zekerheid kunnen bieden over de beheersing van uitbestede processen.

Sectorale integriteitsrisico's

De integriteitsrisico's in de pensioensector blijven volgens onze sectoranalyse laag en beheersbaar, waarbij de belangrijkste risico's nog altijd sanctieomzeiling en belangenverstrengeling zijn. Pensioenfondsen besteden veel operationele werkzaamheden, zoals pensioen- en vermogensbeheer, uit aan PUO's en externe beheerders. De grootste risico's liggen in de beleggingsketen, door indirecte blootstellingen, beperkte transparantie en complexe fondsenstructuren, in combinatie met snel wijzigende sanctie-

regimes. Hierdoor bestaat het risico dat gesanctioneerde partijen niet tijdig worden gesignaleerd. Binnen de deelnemersadministratie zijn de risico's kleiner, maar blijft actuele screening noodzakelijk om onbedoelde uitkeringen te voorkomen. Daarnaast vormt belangenverstrengeling een inherent risico vanwege de complexe governancestructuren en betrokkenheid van diverse partijen.

Vooruitblik 2026

In 2026 blijven we risicogebaseerd toezicht toepassen. Door de aangepaste impactindeling wordt de IRAP niet langer jaarlijks uitgevraagd bij instellingen in de laagste impactklasse. We houden daarbij bijzondere aandacht voor de uitbesteding van sanctiewerkzaamheden. Bij herhaalde of soortgelijke overtredingen behoort het inzetten van formele handhavingsinstrumenten tot de mogelijkheden, naast de reeds bestaande toezichtmaatregelen.

Verzekeraars

Onze recente IRAP-gegevens en eerdere onderzoeken laten zien dat verzekeraars hun integriteitsrisico's over het algemeen goed en, waar mogelijk, risicogebaseerd beheersen. Mede vanwege de beperkte risico's in de sector is, net als bij pensioenfondsen, de impactklasse voor verzekeraars verlaagd. Daardoor ontvangen instellingen in de laagste impactklasse – 118 verzekeraars – niet langer jaarlijks een IRAP-uitvraag, maar eens per drie jaar.

Bevindingen uit ons toezicht

Het integriteitstoezicht binnen de sector toont een overwegend stabiel beeld. In 2025 is een cross-sectoraal onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit en efficiëntie van sanctiescreening bij tien verzekeraars. Uit het onderzoek blijkt dat sanctiescreening vaak wordt uitbesteed en dat veel instellingen externe systemen en applicaties gebruiken, terwijl de kennis over het gebruik en de werking van deze systemen regelmatig tekortschiet. Ook wordt de werking van de screeningsystemen niet altijd systematisch getest. Twee verzekeraars hebben in dit onderzoek onvoldoende gescoord. Instellingen blijven volledig verantwoordelijk voor naleving van de Sw, ook wanneer zij externe systemen inzetten. Het monitoren van gebruik en werking van screeningsystemen vraagt daarom blijvende aandacht.

Sectorale integriteitsrisico's

De integriteitsrisico's in de verzekeringssector blijven volgens onze sectoranalyse laag en goed beheersbaar. Het risico op witwassen en terrorismefinanciering bij levensverzekeraars wordt doorgaans als gering beschouwd, en de naleving van de Wwft is in de regel adequaat ingericht. Verzekeraars geven zelf aan dat externe fraude, met name verzekeringsfraude, het belangrijkste integriteitsrisico vormt binnen de sector.

Daarnaast zien we dat ook interne fraude een steeds belangrijker aandachtspunt wordt; met name het aantal incidentmeldingen over interne fraude neemt merkbaar toe. Ook mogelijke belangenverstrengeling blijft een relevant risico. Het risico op sanctieomzeiling in zowel de levens- als schadeverzekeringssector blijkt in de praktijk beperkt, mede vanwege de aard van de producten en de beperkte mogelijkheden voor misbruik. Wanneer verzekeraars sanctiemeldingen doen, hebben deze doorgaans betrekking op het door hen belegde vermogen en in mindere mate op het misbruik van de verzekeringsproducten.

Vooruitblik 2026

Door de aangepaste impactindeling, en het risicogebaseerde toezicht, wordt de IRAP voor instellingen in de laagste impactklasse niet langer jaarlijks uitgevraagd. Daarnaast voeren we in 2026 een themaonderzoek uit naar interne fraude bij schade-, levens- en zorgverzekeraars. Dit onderzoek sluit aan bij de eerder geïdentificeerde integriteitsrisico's binnen de sector en moet meer inzicht geven in de wijze waarop verzekeraars dit risico beheersen. Ook wordt in 2026 een cross-sectoraal themaonderzoek uitgevoerd naar remote onboarding, waarvoor twee levensverzekeraars zijn geselecteerd.

BES

Bepaalde instellingen die gevestigd zijn op de BES-eilanden vallen onder het integriteitstoezicht van DNB. In Caribisch Nederland is sprake van een cash-intensieve samenleving, die zich snel ontwikkelt. Dit maakt het gebied kwetsbaar voor witwasrisico's, bijvoorbeeld via vastgoed, horeca, internationale geldstromen en buitenlandse investeringen.

Met Venezuela als buurland en de toenemende Amerikaanse aandacht nemen ook geopolitieke risico's en in dat kader de naleving van sanctie-maatregelen in belang toe. Daarbij is er sprake van een relatief kleine gemeenschap, met beperkte opleidingsmogelijkheden op het terrein van compliance, integriteit en financieel-economische criminaliteit. Ook belangenverstrengeling is een risico. Met betrekking tot professionalisering op het gebied van compliance is er sprake van een positieve ontwikkeling. Onder toezicht staande instellingen zijn steeds beter in staat om beheersmaatregelen toe te passen, tegelijkertijd blijft DNB actief in het versterken van het inzicht in concrete integriteitsrisico's.

Uitgaande van de NRA was in 2025 het thema 'witwassen en vastgoed' geagendeerd. Hierover is samenwerking gezocht met de andere Wwft BES toezichthouders en de ketenpartners. Dit heeft onder andere geresulteerd in een seminar over dit onderwerp in oktober 2025. Samen met de andere partijen wordt bekeken hoe dit onderwerp in 2026 verder kan worden gebracht. Voor 2026 zijn we voornemens om de SIRA als thema te nemen.

Overige Financiële Instellingen

De Wwft is niet alleen van toepassing op vergunninghoudende instellingen, maar ook op overige financiële instellingen, zoals aanbieders van leningen, financiële leasing, kluisverhuur en buy-to-let hypotheek. We houden risicogebaseerd toezicht op deze diverse sector.

Met de komst van nieuwe Europese regelgeving (AMLR, AMLD6) zullen ook de eisen aan overige financiële instellingen veranderen. DNB werkt samen met het Ministerie van Financiën aan een proportionele inrichting van deze verplichtingen, zodat effectieve risicobeheersing wordt gerealiseerd zonder onnodige administratieve lasten.

Vanwege witwasrisico's in de vastgoedsector en hierover ontvangen signalen, zijn we in 2025 een onderzoek gestart naar buy-to-let hypotheekverstrekkers. Uit dit onderzoek blijkt dat de sector nog stappen moet zetten om witwasrisico's te identificeren en mitigeren. Ook in 2026 blijven we aandacht houden voor deze sector en waar mogelijk de samenwerking opzoeken met de ketenpartners binnen het FEC. Daarnaast blijven we inzetten op het voeren van een constructieve dialoog met vertegenwoordigers van deze toezichtpopulatie.

Handhaving illegaliteit

Het aantal signalen over illegale marktactiviteiten is in 2025 toegenomen. Het gaat hierbij om signalen over financiële dienstverleners die zonder de vereiste vergunning of registratie op de Nederlandse markt actief zijn.

Als gevolg van de inwerkingtreding van MiCAR is de handhaving van illegale cryptodienstverleners grotendeels overgegaan naar de Autoriteit Financiële Markten. Het aantal signalen over illegale cryptodienstverleners is daardoor gedaald. Door een toename van het aantal signalen over illegaliteit in andere sectoren, is het totaal aantal signalen echter gestegen.

Figuur 6 Aantal nieuwe signalen dienstverlening zonder vergunning in 2024 en 2025

Sector	Aantal nieuwe signalen dienstverlening zonder vergunning in 2024	Aantal nieuwe signalen dienstverlening zonder vergunning in 2025
Trustdienstverlening	37	44
Bancaire dienstverlening	7	31
Betaaldienstverleners	16	27
Verzekeraars	2	11
Aanbieders van cryptodiensten	30	6
Elektronischgeldinstellingen	8	4
Wisselinstellingen	7	0
Totaal	107	123

DNB ontving in 2025 de meeste signalen over illegale trustdienstverlening, met name signalen die betrekking hebben op het 'opknippen' van trust-dienstverlening. Onder opknippen wordt verstaan dat een dienstverlener het ter beschikking stellen van een post- of bezoekadres en het verrichten van aanvullende werkzaamheden – zoals administratievoering of het indienen van belastingaangiften – bij aparte aanbieders onderbrengt. Daarmee wordt beoogd om aan de verplichtingen van de Wet toezicht trustkantoren 2018 te ontkomen.

In 2025 startten we een themaonderzoek naar deze vorm van illegale dienstverlening, dat naar verwachting in 2026 afgerond zal worden.

Mogelijk vloeien hier handhavingstrajecten uit voort.

Daarnaast ontvangen we duidelijk meer signalen over aanbieders van bancaire diensten zonder vergunning; instellingen die bijvoorbeeld opvorderbare gelden van het publiek aantrekken of de naam 'bank' gebruiken zonder vergunning. Het gaat hierbij om personen of organisaties die zich (online) als betrouwbare en legitieme bank presenteren. Bij nader onderzoek blijkt echter dat ze niet over een DNB-vergunning beschikken, geen KvK-registratie hebben of foutieve of onvolledige contactinformatie vermelden. Dergelijke websites bevatten misleidende informatie, waardoor consumenten benadeeld kunnen worden. Daarom start DNB in 2026 een project om dit fenomeen verder te onderzoeken en aan te pakken.

Tot slot is er een toename in de signalen over illegale betaaldienstverlening, zoals het verrichten van geldtransfers door personen of ondernemingen die niet over de vereiste vergunning beschikken. In 2025 is DNB een project gestart waarin specifiek onderzoek wordt gedaan naar partijen zonder vergunning die via apps geldtransfers aanbieden.

Indien banken, betaalinstanties en andere financiële instanties signalen hebben over deze – of andere – vormen van illegale dienstverlening, dan kunnen zij dit bij DNB melden via het meldformulier in het Digitaal Loket Toezicht of via handhaving@dnb.nl.

Bijlage 1 Maatregelen genomen door DNB

In dit overzicht leest u hoe DNB haar toezichtinstrumentarium heeft ingezet bij overtredingen van integriteitsregelgeving door onder toezicht staande instellingen en niet onder toezicht staande instellingen (partijen die zonder de vereiste DNB-vergunning opereren). In de periode tussen 1 januari 2024 en 31 december 2025 heeft DNB zowel informele als formele maatregelen toegepast, variërend van herstelgerichte interventies tot punitieve sancties.

Maatregelen opgelegd aan onder toezicht staande instellingen	2024	2025
Formele maatregelen	18	7
Gegeven van een aanwijzing	13	1
Opleggen van een bestuurlijke boete	2	5
Intrekken van een vergunning n.a.v. handhavingstraject	2	1
Opleggen van een last onder dwangsom	1	-
Informele maatregelen	15	11
Normoverdragend gesprek	3	3
Waarschuwingbrief	12	8
Eindtotaal	33	18

Maatregelen opgelegd aan NIET onder toezicht staande instellingen	2024	2025
Formele maatregelen	6	5
Gegeven van een aanwijzing	-	-
Opleggen van een bestuurlijke boete	2	3
Intrekken van een vergunning n.a.v. handhavingstraject	-	-
Opleggen van een last onder dwangsom	3	1
Aangifte bij het OM	1	1
Informele maatregelen	10	6
Normoverdragend gesprek	-	-
Waarschuwingbrief	10	6
Eindtotaal	16	11

Afkortingenlijst

Afkorting

AFM	Autoriteit Financiële Markten
AI	Artificial Intelligence
AML/CFT	Anti-Money Laundering / Countering the Financing of Terrorism
AMLA	Anti-Money Laundering Authority
AMLD6	Anti-Money Laundering Directive 6
AMLR	Anti-Money Laundering Regulation
BES	Bonaire, Sint-Eustatius en Saba
Bpr	Besluit prudentiële regels
CDD	Customer Due Diligence
DNB	De Nederlandsche Bank
EBA	European Banking Authority
EDR	Event Driven Review
EGI	Elektronischgeldinstelling
FATF	Financial Action Task Force
FCTA	Financial Crime Threat Assessment
FEC	Financieel Expertise Centrum
FIOD	Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst
FIU	Financial Intelligence Unit
GDPR	General Data Protection Regulation
liB	Integriteitstoezicht in Beeld
IRAP	Integriteitsrapportage
Iwt	Implementatiewet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering
KYC	Know Your Customer
MiCAR	Markets in Crypto-Assets Regulation
ML/TF	Money Laundering / Terrorism Financing

Afkorting

MTO	Money Transfer Organisation
NCTV	Nationale Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
NRA	National Risk Assessment
NVB	Nederlandse Vereniging van Banken
NVGTK	Nederlandse Vereniging van Geldtransactiekantoren
OM	Openbaar Ministerie
OT	Ongebruikelijke Transactie
PEP	Politically Exposed Person
PPS	Publiek-private samenwerking
PUO	Pensioenuitvoeringsorganisatie
PSD3	Payment Services Directive 3
PSP	Payment Service Provider
PSR	Payment Services Regulation
RegTech	Regulatory Technology
RTS	Regulatory Technical Standards
SIRA	Systematische Integriteits Risico Analyse
Sw	Sanctiewet 1977
TM	Transactiemonitoring
TiB	Toezicht in Beeld
UBO	Ultimate Beneficial Owner
VBIN	Verenigde Betaal Instellingen Nederland
vIBAN	Virtual IBAN
Wft	Wet op het financieel toezicht
Wwft	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme
Wtt 2018	Wet toezicht trustkantoren 2018

De Nederlandsche Bank N.V.
Postbus 98, 1000 AB Amsterdam
020 524 91 11
dnb.nl

Volg ons op:

 Instagram

 LinkedIn

 X

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM